

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:**Α. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:**

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα από το έργο του Ζαχαρία Παπαντωνίου «ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ». Σε αυτό ο συγγραφέας περιγράφει την ιστορία μιας παρέας παιδιών που περνούν το καλοκαίρι τους στο βουνό. Εδώ τους παρακολουθούμε κατά τη διάρκεια μιας απρόσμενης καλοκαιρινής θύελλας.

Εδώ και λίγη ώρα έχει ανεβεί η θερμοκρασία μα και η υγρασία. Κουφόβραση το λένε. Συννέφιασε εκεί που δεν το περίμενε κανείς. Την ώρα που είχαν τελειώσει το υπαίθριο γεύμα τους, τα παιδιά, ένωσαν στον αέρα μια παράξενη μυρωδιά. «Έρχεται θύελλα!!»

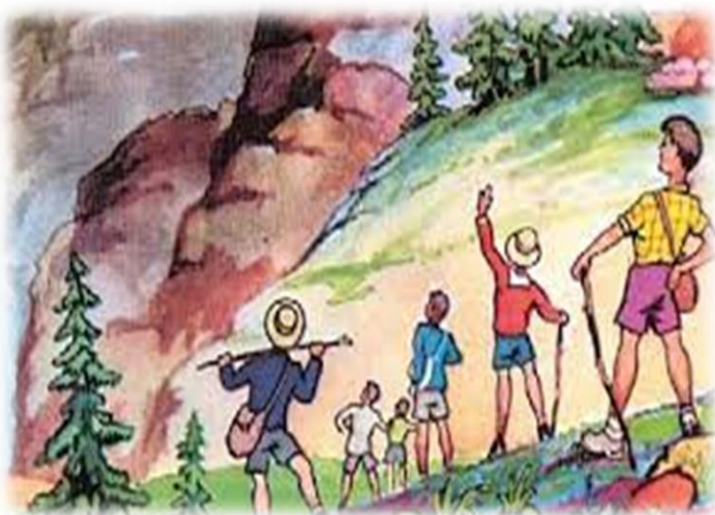
Γύρισαν και κοίταξαν μακριά, τα πέρα βουνά είχαν χαθεί. Ομίχλη, σαν χειροπιαστό μαλλί, είχε σταθεί ανάμεσα τ' ουρανού και της γης.

Η θύελλα νόμιζες πώς συλλογιζότανε πού να ορμήσει Τα δέντρα ανατρίχιασαν, έσκυψαν και κάτι είπαν το ένα με το άλλο. Άστραψε. Πέντε χρυσές αστραπές ξέσκισαν τον ουρανό. Ο αέρας κρύωσε. Μεγάλο Βουητό ακούστηκε. Όσπου να τρέξουν μέσα στο σπιτάκι η θύελλα έφτασε κι ήθελε να μπει.

Έσπρωχναν από μέσα τα παιδιά την πόρτα, έσπρωχνε αυτή από έξω. Χρειάστηκε να βάλουν όλα μαζί τη δύναμή τους για να κλείσουν και να συρτώσουν. Η θύελλα τότε πήγε από τα παράθυρα. Τα έσπασε και τα δύο, τα πέταξε στο πάτωμα κι έχυνε μέσα σωρούς νερό.

Τα παιδιά, που τα κυνηγούσε το νερό από τα παράθυρα, πήγαιναν στις γωνιές να φυλαχτούν. Μα ήθελαν και να βλέπουν. Ήταν γεμάτα φόβο και θαυμασμό.

Σε λίγα λεπτά της ώρας η θύελλα ήταν μακριά. Μόλις φαινόταν πέρα σαν αχνός. Τότε ξανάγινε γαλήνη. Φύλλο δε σάλευε. Τα δέντρα στάθηκαν σε προσευχή...

Ερωτήσεις:

1) Ποια ήταν κατά σειρά τα σημάδια που φανέρωναν πώς έρχεται θύελλα;
Εντόπισε τα πρώτα στο κείμενο και ακολούθως γράψε τα σε συνεχή λόγο χρησιμοποιώντας χρονικούς προσδιορισμούς (αρχικά, έπειτα,....)

.....

.....

.....

.....

2) Πώς τα παιδιά αντιμετώπισαν τη θύελλα; Ποια ήταν τα αποτελέσματα της;

.....

.....

.....

.....

3) Εικόνες των αισθήσεων (οπτική, ακουστική, οσφρητική)-Βρείτε σχετικές φράσεις:

.....

.....

.....

4) Γιατί τα παιδιά ένιωθαν ταυτόχρονα φόβο και θαυμασμό;

.....

5) Φράση με προσωποποίηση:

6) Φράση με παρομοίωση:.....

7) Μεταφορική έκφραση:

8) Επίθετα μαζί με τα ουσιαστικά που συνοδεύουν (4 παραδείγματα):

.....

.....

9) Πώς θα δρούσες εσύ, αν βρισκόσουν στη συγκεκριμένη παρέα παιδιών την δεδομένη στιγμή;

.....

.....

.....

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ:

1. Κλίνεις το επίθετο « ο θεμελιώδης» στα τρία γένη:

Αρσενικό

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ΟΝ	ΟΝ
ΓΕΝ	ΓΕΝ
ΑΙΤ	ΑΙΤ

Θηλυκό

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ΟΝ	ΟΝ
ΓΕΝ	ΓΕΝ
ΑΙΤ	ΑΙΤ

Ουδέτερο

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ΟΝ	ΟΝ
ΓΕΝ	ΓΕΝ
ΑΙΤ	ΑΙΤ

2. Μετατρέπεις τις παρακάτω επαυξημένες προτάσεις σε απλές

Οι καλλιεργητές εξασφάλισαν χρήματα από την πώληση της σοδειάς.

Οι αγρότες, για τις ανάγκες των νοικοκυριών του χωριού, καλλιεργούσαν καλαμπόκι.

3. Επαυξάνεις τις πιο κάτω απλές προτάσεις:

Η τιμή θεωρείται ψηλή.

Η ζωή είναι ωραία.

4. Μετατρέπεις τις παρακάτω ρηματικές φράσεις σε ονοματικές και αντίθετα:

Οι πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στη Μυτιλήνη.

Η ζωή των προσφύγων βελτιώθηκε.

Επιτυχής προσγείωση του ελικοπτέρου.

Έναρξη εμφύλιου πολέμου στη Συρία.

5. Συμπληρώνεις τις παρακάτω προτάσεις με την παθητική μετοχή του ρήματος:

Ο γεωργός κοίταζε..... σοδειά του. (απογοητεύω)

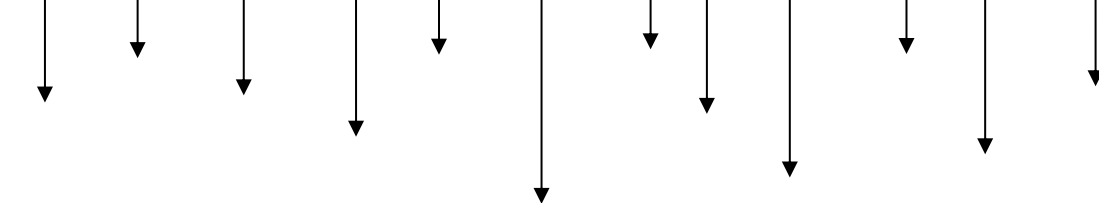
Ξέχασεςτα φώτα. (ανάβω)

Κανείς δεν ξέρεις της τύχης τα(γράφω)

Τα θέλει όλα και στα μέτρα του(κόβω , ράβω)

6.Τεχνολογείς τους στίχους σημειώνοντας: ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, άρθρα.

Μέσα σ'της λίμνης τα νερά έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα.

(Διονύσιος Σολωμός)

7. Ανάλυσε συντακτικά τις πιο κάτω προτάσεις σημειώνοντας ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ, ΡΗΜΑ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ή ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ.

- Ο κυρ Αντώνης έζησε φτωχός.
- Ο Μάρκος έπαιξε ντραμς.

8. Γράφεις προτάσεις με τη λέξη «γλυκός» όπου να δείχνεις τη κυριολεκτική και μεταφορική της έννοια.

ΚΥΡΙΟΛΕΞΙΑ:

ΜΕΤΑΦΟΡΑ:

9. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το κατάλληλο επίθετο από την παρένθεση στο σωστό τύπο.

Το περιστατικό έγινε ψες (ατυχής)

Πρέπει να βοηθούμε τουςσυνανθρώπους (δυστυχής)

Χαρακτηριστικό της αγάπης είναι η αλληλεγγύη
(ειλικρινής)

Η διαμονή στα ξενοδοχεία στοιχίζει πολύ (πολυτελής)

Οι δάσκαλοι και οι δασκάλες μου είναι (συμπαθής)

ΚΑΛΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΠΑΙΔΙΑ!!!